

[Sigsgaard.]

sætter en redaktør, og det har ikke givet de helt store problemer deroppe. Man kunne i hvert fald prøve, hvis man synes, problemet er stort, og hvis man synes, ideen i øvrigt kan bruges.

Jeg kan også spørge: er det nu i det hele taget så svært? Når vi ser Folketingsårsbogen, er det så ikke stort set meget pænt, hvad der står på den side eller halvanden side, hvor meget det nu er? Tit må jeg sige at jeg beundrer dem, der formulerer det meget, meget korte og let forståelige, der står om de enkelte lovforslag i Folketingsårsbogen. Det er såmænd ikke sikkert, det er så svært endda.

Hvad meningsmonopolet angår, kan man jo kalde det, hvad man vil, men statsministeren kan ikke helt komme bort fra, at 90 pct. af pressen er borgerlig, er på den ene eller den anden måde i dag VKR-presse. Hvad vi så skal kalde det, det er en anden sag, men det er i hvert fald ikke alsidig orientering, man får frem på den måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutnings overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget for forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om friskoler og private realskoler m. v.

(Lovforslaget (nr. 134) findes i tillæg A. sp. 2633, fremsættelsen i tidenden sp. 3483).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Orla Møller: Der er adskilligt positivt at sige om dette lovforslag. Det væsentligste er, at det er en fortsat anerkendelse af friskolen som et væsentligt led i vores uddannelsesmønster, og jeg anser dette for at

være noget meget værdifuldt ved lovforslaget.

Det er vel en økonomisk flothed, at der er friskoler med det store statstilskud, vi har, men det er for mig at se — betragtet fra en menneskelig og en demokratisk synsvinkel — en nødvendighed, og derfor er jeg glad for, at lovforslaget fastholder dette så klart. Jeg siger det, selv om der er nogle vildskud og det vel aldrig helt kan undgås, at der bliver vildskud inden for en friskoleordning, når snobberi og pengestyrke kan medføre friskoler for de udvalgte børn. Men friskolen har altid været fanen for forældrenes rettigheder, når det drejer sig om opdragelsen af deres børn, og den fane vajer stadig.

Værdifuldt ved lovforslaget er også den tilstræbte balance mellem frihedsrettighederne på den ene side og samfundets interesser på den anden side. Om det er det rette balancepunkt, der er fundet, er en ganske anden sag, og det er jeg ikke helt sikker på, men jeg anerkender i hvert fald ministerens forsøg på at nå en sådan balance.

Jeg synes også, der er grund til at fremhæve andre positive sider af lovforslaget. Det er en fordel for de private skoler, at folkeskolen i elevernes hjemstedskommune nu får pligt til at yde vederlagsfri specialundervisning til elever på de private skoler, og at der kan fastsættes regler for, at udgifter til skolepsykologisk bistand kan medtages i tilskudsbetingelserne.

Noget svagere er det, at ministeriet nøjes med at finde det rimeligt, at hjemstedskommunen yder tilskud til befordring i samme omfang som til elever i folkeskolen. Det kunne jo dog være, at der var kommunalbestyrelser, der forstod dette rigtigt, og det håber jeg på.

Der kunne nævnes andre fordele som dette, at børnehaveklasser vil kunne oprettes uden at skulle godkendes som forsøgsundervisning, afskaffelsen af det noget ejendommelige lønningssystem, bevilling til fripladser og flere andre ting. Jo, der er fordele, men der er også mærkværdige ting.

Denne lovgivning vil meget hurtigt komme til at virke forældet. Adskillelsen mellem 1.-7. og 8.-10. skoleår har mening i forhold til gældende skolelov, men om et par år er den adskillelse forkert, og så vil